

عنوان مقاله:

ارزیابی پتانسیل های اقلیمی کشاورزی استان ایلام براساس روش پایاداکیس

محل انتشار:

چهارمین کنگره بین المللی جغرافیدانان جهان اسلام (سال: 1389)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

اکبر شائمی - استاد یار دانشگاه پیام نور، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، مرکز اصفه

حمزه احمدی - دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه پیام نور، دانشکده علوم انسانی و اجتماع

خلاصه مقاله:

با توجه به روند افزایش جمعیت در جهان و تغییرات اقلیمی در سالهای اخیر، تامین مواد غذایی مورد نیاز انسانها و سازگاری با شرایط اقلیمی اهمیت زیادی دارد. شرایط جوی از مهمترین متغیر های تاثیر گذار در تولید محصولات کشاورزی می باشد. با آگاهی یافتن از شرایط جوی و پتانسیل های اقلیمی کشاورزی مناطق، می توان از منابع با راندمان بالاتری استفاده نمود. طبقه بندی پایاداکیس توانایی بالایی در شناسایی پتانسیل ها دارد. در این تحقیق، داده های اقلیمی شش ایستگاه هواشناسی منطقه بصورت ماهانه و سالانه از سازمان هواشناسی کشور دریافت، و پس از استخراج داده ها، درجه صحت و همگنی داده ها، با آزمون آماری Runttest بررسی شده است. پس از آن پتانسیل های اقلیمی کشاورزی منطقه به روش پایاداکیس، براساس ایستگاههای هواشناسی موجود در منطقه با حداکثر دوره آماری مورد ارزیابی قرار گرفته است. معیارهای بررسی روش پایاداکیس عبارتند از: سختی زمستان و گرمی تابستان، طول فصل عاری از یخبندان، تبخیر و تعرق پتانسیل، بیلان آبی و توزیع فصلی آن. تجزیه و تحلیل اولیه داده ها در محیط نرم افزارهای آماری Excel و Spss انجام شده و نتایج روش طبقه بندی پایاداکیس و ارزیابی آن از پتانسیل های کشاورزی منطقه برای ایستگاههای مختلف بصورت نقشه در محیط GIS به کمک نرم افزار Arc Gis ترسیم و بررسی شده است. نتایج تحقیق بیانگر آن است که از نظر شرایط دمای تابستانی کل ایستگاههای منطقه در طبقه پنبه قرار دارند. باتوجه به شرایط دمای زمستانی، ایستگاههای موردبررسی از تنوع بیشتری برخوردارند، به نحوی که ایستگاه سینوپتیک ایلام، ایوان و سرابله در طبقه جو دو سر (خنک تر)، ایستگاه دره شهر در طبقه جو دوسر (گرمتر) و ایستگاه دهلران و مهران در طبقه مرکبات قرار دارند. بطور کلی ایستگاههای فوق از نظر رژیم حرارتی در گروه جنب حاره ای و قاره ای یا بری و از نظر رژیم رطوبتی در گروه مدیترانه ای و بیابانی مدیترانه ای قرار دارند. کل استان در دو رده اقلیمی، مدیترانه ای بری و بیابانی جنب حاره ای داغ قرار می گیرند. ایستگاههای ایلام، ایوان، دره شهر و سرابله که در مناطق مرتفع استان قرار دارند دارای پتانسیل اقلیمی کشاورزی، محصولات غلات زمستانی به ویژه (گندم و جو دیم)، زیتون و پنبه در شرایط تابستان می باشند. ایستگاههای دهلران و مهران با ارتفاع کمتر دارای پتانسیل اقلیمی برای محصولات کشاورزی مرکبات در شرایط زمستانی و پنبه در شرایط تابستانی می باشد. درایستگاه دهلران و مهران پتانسیل، نیشکرو برنج در صورت آب کافی وجود دارد. ارزیابی پتانسیل های اقلیمی کشاورزی منطقه در برنامه ریزیها به منظور تولید و توسعه بهتر ارزشمند می باشد.

کلمات کلیدی:

پایاداکیس، ایلام، پتانسیل اقلیمی، کشاورزی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/82871>

